

Po zaplembi druga izdaja.

NARODNI SOCIJALIST

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

2

vinarja.

Enakost narodov, enakost v narodu!

Vaclav Klofač.

Leto I.

V Ljubljani, dne 7. prosinca 1911.

Štev. 2.

2

vinarja.

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Socijalna politika.

Mesto da rečemo socijalna politika, bi lahko rekli ljudska politika, saj je to eno in isto.

Pojasnilo si, kako se v obče dela politika: V naši državi sta dva faktorja, ljudstvo in vladar. Ker mora biti država po nekom urejevana, ter mora biti nekdo kdor dela zakone, pripisuje davke, zbira vojsko, in skrbi za javne zadeve vsega ljudstva, ter tudi za zadeve ljudskega prospeha ali za socijalne zadeve, zato imenuje vladar na priporočilo svojih svetovalcev ministre, kateri zastopajo vlado, a ljudstvo voli svojim zastopnikom poslance, kateri se imajo z ministri dogovarjati o državnih kakor tudi o ljudskih zadevah.

Po tem, kakšni ministri zastopajo vlado, in kakšni poslanci zastopajo ljudstvo, se dela politika. N. pr., če so ministri kapitalisti, a poslanci tudi kapitalisti, se dela kapitalistovska politika. Če so ministri kmetje, a poslanci tudi kmetje, tedaj se dela kmetjska politika, sploh je pri stanovskem zastopstvu politika stanovska, katera enemu stanu koristi, a drugemu škoduje.

Prav zato ne morem priznavati take razredne politike enega stanu. Politika, ako ima biti ljudska t. j. socijalna, mora zastopati vse stane in delovati za vse ljudstvo. Približno na tako stališče je postavljen naš parlament, a vendar ne dela takšne politike kakršno pričakuje ljudstvo.

Zakaj? Zato ker je ta parlament sestavljen iz zastopnikov raznih narodov in raznih strank, proti sebi silno sovražnih, a pri tem se ne morejo na ničem zjediniti. So še drugi vzroki, in to so ministri, kateri ne morejo razumeti tega, da so oni in poslanci posredovalci med ljudstvom in vladarjem. Največja krivda leži v tem, da so med zastopniki ljudstva tudi taki, ki so napravili iz poslanstva „kšeft“ zase, ter prodajajo koristi ljudstva.

Iz tega sledi, da bi bilo najbolje, reformirati našo ustavo v tem zmislu, da bi narodnostni prepiri ne prišli do parlamenta, kakor to zahtevajo češki narodno socijalni poslanci, in da bi bil avstrijski parlament sklicavan samo zato, da rešuje skupne državne interese.

Drugič je treba voliti v parlament poslance, ki so v resnici izobraženi in tega sposobni. Zato mora biti tudi vse ljudstvo politički izobraženo, da bo spoznalo, kaj delajo njegovi poslanci.

In, kaj je to, socijalna politika, vpraša se mnogi? Na to odgovorjamo približno takole:

Delavci, mali posestniki, rokodelci, uradnik in vsi, ki žive od dela svojih rok, občutijo v poslednjem času nezno-

draginjo. Delavec zahteva zato večjo plačo, ter jo tu in tam tudi doseže. Kaj mu koristi 5% povišanje plače, če pa mora vse potrebščine 10% dražje plačati? Boljše bi bilo v resnici, ako bi delal za staro plačo, ali bi dobil vse potrebščine po nižji ceni, da bi si za manjše svote denarja lahko nakupil večjo množino in boljšega blaga. Temu se pravi cena denarja. Ako je namreč draginja, je denar po ceni, ako pa je blago ceno, tedaj je denar drag.

Vrednost denarja delajo oderuhi. Proti temu imajo delovati države s socijalnimi zakoni. Ravno tako bi moral zakon skrbeti za stare ljudi, kateri ne morejo več delati in so prisiljeni beračiti; za brezposelne delavce, kateri bi radi delali in morajo trpeti revščino, ker ne dobijo dela, i. t. d.

Take krivice odstraniti, ima nalogo socijalna politika!

Jeli mogoča taka socijalna politika, kakor si jo mi predstavljamo? Da! Vsakdo mora biti sam s seboj strog in mora pošteno živeti.

Moramo se združiti, da bomo odločevali v teh stvareh in moramo delovati na to. Delati se mora ne samo v parlamentu, nego tudi v deželni, okrajni in občinskih zastopstvih.

—il—

Pregled.

Politiški. V zasedanju delegacij z dne 29. grudna govoril je za poslanca Masarykom poslanec br. Klofač: „Mimo drugega javljam, da sem srečen, da se je prof. Masaryku posrečilo doseči za srbohrvatsko koalicijo, nad katere prvimi možmi so že bile pripravljene vislice na podlagi krivotvorjenih dokumentov, popolno satisfakcijo.“ Dalje se je pečal z znano afero falsifikatorja Vašiča, ki je bil v Belgradu obsojen na 5 let težke ječe zaradi veleizdaje, katero je provzročil s tem, da je na povelje grofa Forgača pošiljal izmišljene „dokumente“ Ährenthalu, ki je na podlagi teh lažljivih „dokumentov“, (stali so našo državo na stotisoče kron), insceniral znani žalostni zagrebški veleizdajniški proces in glasovito „Friedjungovo blamažo“.

O persekuciji narodnih socijalitov v Pragi in Ljubljani pa je izjavil sledeče: „Akcija falsifikatorjev proti naši stranki se ni posrečila. Persekucija je dosegla samo to, da je stranka vzrastla in tesneje združila svoje vrste — to je ves rezultat persekučne metode vladnih krogov. Ali nam se ne gre samo za stranko, so še druge stvari, katere padajo na tehtnico; in to je, da je bila akcija započeta proti naši stranki izrabljana politički proti celemu narodu, a potem ne smemo pozabiti tega, da v celicah ječe v Pangracu še sedijo naši mladi

Razširjajte naš list, agitirajte za našo stvar!

prijatelji, kot navadni zločinci, obtoženi za zločine, katerih ni nihče zakrivil, niti niso bili nikomur dokazani, a obsojeni so bili zato, ker je bila njihova obsodba komandirana.

V zvezi s temi žrtvami Ährenthalove politike stali so nedavno tega pred sodiščem narodni socijalisti v Ljubljani.

Pred enim letom bili bi resnično obsojeni. Sedaj pa so bili po zakonu in pravici spoznani nedolžnim. Kar se tiče zagrebskega procesa ustavljeno je bilo vsako postopanje in se dela povsod nato, da bi bila pozabljena zadnja senca tega nesrečnega procesa. Le na Češkem, kot se iz vsega razvidi, imajo brezpravja in justični zločini še nadalje provocirati celo javnost. V ječi se ima še nadalje ubijati zdravje ljudi, kateri so, ko so bili na svobodi vzdrževali svoje stare stariše in katerim je bila svoboda vskračena, ne zato, ker so nekaj zagrešili, nego zato, da si je državna policija, s pomočjo svojih agentov provokaterjev sama konstruirala zločine v svojo uporabo.

(V prih. št. se k stvari povrnemo, ker nas zlasti zanima stokanje in divjanje „Slovenca“ in dr. Schuschnerschlütza v tej zadevi,) — zlasti z ozirom na glasovite stotisočake iz Ährenthalove listnice.)

Volitve v zavarovalnico zoper nezgode so se vršile dne 29. decembra 1910 s sledečim izidom:

III. kategorija. Slovenci 75 glasovnic s 3328 glasi, socialni demokratje 55 glasovnic s 5084 glasi, Lahi 53 glasovnic s 971 glasi. Izvoljeni socijalni demokratje.

IV. kategorija. Slovenci 584 glasovnic s 10065 glasi, soc. demokratje 182 glasovnic s 2238 glasi, Lahi pa 353 glasovnic s 6208 glasi. Izvoljeni Slovenci.

V. kategorija. Slovenci 43 glasovnic s 2108 glasi, soc. demokratje 18 glasovnic s 1032 glasi, Lahi 44 glasovnic s 2840 glasi. Izvoljeni Lahi.

Razsodišče: Slovenci 1308 glasovnic s 260062 glasi, soc. demokratje 486 glasovnic s 23536 glasi, Lahi 453 glasovnic s 8051 glasi. Izvoljeni Slovenci.

Pričakovati je bilo, da začnemo slovenski delavci enkrat tudi tu napredovati. Ta napredek na strani našega delavstva je samo logična posledica narodno socijalnega gibanja po naših deželah. Delojemalci so pri teh volitvah nazadovali kar obžalujemo, a jim to tudi privoščimo. Nihče ne sme misliti na napredovanje, ako brezdelno buli v zrak. Mi narodni delavci smo v delavski skupini izvolili sledeče zastopnike: za IV. kategorijo Ivan Vitasovič in Ivan Medica, za razsodišče pa Miheluzzi, Dorčič, Jeriha, Karabaič. Prihodnjic upamo, da zmagamo na celi črti.

Zmaga „N. D. O.“ v Pulju. Volitve v „Zavod za zavarovanje delavcev proti nezgodam“. Ni še poteklo mesec dni odkar je sijajno zmagala „N. D. O.“ pri izvolitvi odbora za upravo prometne bolniške blagajne, a že moramo poročati o novi mnogo sijajnejši zmagi te vrlo dobro organizirane postojanke narodnega socijalizma na slovanskem jugu. Pri volitvah v „Zavarovalnico proti nezgodam“, je namreč dosegla „N. D. O.“ v Pulju preko 8000 glasov. V oddelku zvanem „Bauamt“ n. pr. dobili so naši 1863 glasov, soc. dem. pa samo 243 vzlic znanemu terorizmu, ki ga razvijajo internacionalci. „Lavoratore“ laško glasilo soc. dem. stranke molči o tem kot grob. V zidarski stroki je bilo oddano 2320 glasov, za naše, od 3008 upravičenih volilcev. V arsenalu pa je zmagala naša lista z 226 glasovi večine. To je zelo sijajna zmaga, ker moramo pomisliti, da so imeli rdečkarji dosedaj arsenal v svojih rokah. Vsega skupaj so

dobili naši 4976 glasov, ter je brat Stahan podpisal v imenu vseh delavcev glasovnico, ki je odločilno uplivala na splošne volitve. Pod vodstvom vrlega br. predsednika Vrankoviča se tamošnja „N. D. O.“ silno razvija.

Mi se te zmage kot naše iz vsega srca veselimo. V celem se je v Pulju glasovalo za naše kandidate s preko 8200 glasovi, kar pač daje misliti Talijanašem, ker bomo lahko kmalo rekli, da se je puljski Slovan vzdrnil na podlagi vzajemnega slovanskega socijalizma.

Vestnik nar.-soc. mladine.

Naši mladini poročamo, da ustanovimo v najkrajšem času mladeniško organizacijo, ter jo vabimo, da v kolikor se je pridružila rdeči ali pa črni internacionali, sedaj ko imamo spet svoje organizacijske prostore pristopi nazaj v naše vrste. V kratkem ustanovimo tamburaški zbor; govorniška šola se pa vrši vsak četrtek točno od pol 9. do 10. ure zvečer. Vsi na krov!

Poslednje delo velikega Rusa L. N. Tolstega izročeno za „Čitanko“ češke nar. soc. mladine je ostalo nedovršeno, ker je velikan Tolstoj umrl predno ga je dovršil. Upravitelj Tolstojevih zapuščin poroča v Prago, da to poslednje delo Tolstega izide na en dan v vseh svetovnih jezikih in časopisih. Na češkem izda delo kot posebno izdajo naš glavni časopis „Česke Slovo“ in „Mladé Proudy“ list mladine. Tudi naše uredništvo se potruji, da to delo izdano en dan po vsem svetu, izide v slovanskem jeziku.

V založbi Mladých Proudu izšla je Čitanka delavske mladine (Čitanka dělnické mládeže). Knjiga obsega 110 strani in je zelo lepo urejena. Prispevke za vsebino te velezanime „Čitanke“ so doposlali prvi duševni delavci narodno-socijalne stranke, pisatelji, pesniki, zdravniki itd. V „Čitanki“ je tudi članek brata Slavoj Škerlja. Izšla je v veliki nakladi, ter je samo tisk stal nad 2000 K. Na drobno se prodaja po K 1.— Priporočamo naši mladini, da si jo nabavi, četudi je češki pisana. Malo dobre volje pa se bratski češki jezik razume. Naročajte jo potem „Nar. Socijalista“!

Razno.

Zaplenili so nam dobri c. kr. gospodje prvo številko „Narodnega socijalista“ radi naslovne vinjete, katero je naslikal akademski slikar g. Fr. Podrekar. Konfiskacija nas je zadela nepričakovano, ker nismo mislili, da imajo gavrani, ki naj bi predstavljali nazadnjaštvo, tako veliko čast, da so jih c. kr. gospodje vzeli v svoje varstvo ob tej hudi zimi. Na spomlad jih bodo bržčas izpustili.

Ljubljanski dnevnik so poročali o izidu „Narodnega Socijalista“ vsak po svoji maniri. „Slov. Narod“ poroča o konfiskaciji, ter prinaša nekoliko opazk o notranjih zadevah. Kvitiramo. — „Jutro“ najprej omenja konfiskacijo in nastanek nove stranke, ter pripominja hudomušne opazke, katerih nikakor ne potrebujemo, ker ne pozna razmer in nima kot glasilo druge politične struje pravice kritikovati jih. Čudi se zakaj ne imenujemo oseb, katere čutijo potrebo nove slovenske stranke. V pomirjenje mu sporočamo, da se nam gre za stranko, kjer so sodelujoči pristaši sicer uvaževani in dobro došli, kjer je glavna stvar delo za stranko in idejo, ne pa za vsakega pojedinca. Nočemo imeti stranke,

kjer je ena oseba vse! Naši pojedinci so iz delavskih vrst. Te osebe bodo imenovane kadar bode čas zato. — „Slovenec“ pa iz strahu pred stranko katera nastaja piše, da smo pisali prvo številko za cenzorja. „Narodni socijalist“, da je „nesrečen otrok“ katerega neče nihče priznati, ne „starini“ ne „mladini“, a niti dr. Mandič. Katoliški (?) list ima preveč v glavi zapuščene otroke. Mogoče, da je to pisal tudi kak tak „otrok“ ali pa „oče“, ki ima važnih razlogov ne priznavati svojih „otrok“, tudi ni izključeno, da je v krogu „Slovenčevem“ še mnogo takih zapuščenih „otrok“ in „očetov“. — „Gorenjec“ je javil izhajanje „Narodnega Socijalista“ z izrekom „malo denarja, malo muzike“, k temu naj le pripomnimo, da stanejo nekateri listi mnogo denarja, pa nudijo bralcem jako jako malo „muzike“, ki sploh nič ni vredna, kakor na primer „Gorenjec“ sam. Sicer je pa bolj praktično ako se „Narodni Socijalist“ tiska v Ljubljani in ne v Kranju. — Tržaška „Edinost“ pa molči, seveda, ako ne, bi prekršila svojo glasovito objektivnost...

Tolovajstva nemčurjev v Kočevju. Slovenci v Kočevju in okolici so se začeli kaj hitro probujati. Zadnji čas je bil nastavljen v Kočevju mlad kaplan Kopitar. Imenovani kaplan je navdušen Slovenec, ki v resnici dela za slovensko stvar ne pa za brezdomovinski klerikalizem. Kopitar je vpeljal sedaj tudi slovenske pridige v cerkvi, seveda z ozirom na veliko število Slovencev, ki še živijo na od Nemcev ukradeni zemlji. To je pa „kulturne“ kočevske želodarje tako vjezilo, da so sklenili maščevati se. Na novega leta dan so pripravili prav razbojniški napad na Kopitarja in sploh kar je slovenskega v Kočevju. Pod patronanco c. kr. žandarmerije in kurioznih kočevskih policistov so razdivjani Kočevjarji napadli na cesti Kopitarja in nekaj drugih Slovencev, jih pretepali s palicami in količi, obmetavali s kamenjem, grozili jim z nabitimi revolverji, pljuvali na nje itd. Med svojim razbojniškim početjem so vpili kot pobesneli Culukafri: „Heil Bismarck“ „Heil Alldeutschland“ „Heil Hohenzollnern“ peli „Die Wacht am Rhein“ in druge veleizdajske pesmi. Med divjaki se je videlo kočevskega notarja in več c. kr. uradnikov. Okrajni glavar Schönberger ni med celim dejanjem pobesnele in pijane nemčurske druhali niti s prstom mignil, čeprav je vedel, da je napad bil že 3 dni popreje zgovorjen. Radovedni smo kaj bo storila sedaj velenarodna S. L. S. in pravična avstrijska vlada. Pri odmerjenju kazni kočevskim tolovajem naj se sodišče spomni kako je sodilo 20. septembra obtožene Slovence!

Zaplenjeno.

Poslanec br. Klofač na obisku nar. soc. jetnikov v Pankratskih ječah. Justično ministrstvo je dovolilo poslancu br. Klofaču, da je obiskal na sveti večer zaprte narodne socijaliste, 2 sta obsojena na 2 leti težke ječe, drugi pa na večje in manjše kazni. Dovoljeno mu je bilo govoriti z njimi le skozi mrežo, tako, da jim ni mogel dati niti roke, nego samo prst v slovo. Vsi so upadli od dolgotrajnega ječevanja, a vzlic temu so se živo zanimali za informacije, katere jim je podal njihov vodja. Zlasti jih je razveselilo narodno socijalno gibanje na slovanskem jugu v Ljubljani in drugod. Duševno so čvrsti in neupognjeni.

Na sveti dan so imeli ta priboljšek, da si so smeli kupiti za eno desetico potice in jabolk! — Tu felix Austria...

Iz delavnic: Pri kovaču Demšarju delajo pomočniki in vajenci, katerih ima Demšar 6 a samo 3 pomočnike (g.

obrti inspektor... kaj spite?) tako, da sploh ni govora o delavnem razmerju. Gospa so se nekoč izrazili da imajo srečo „zetu ke molja“. Na Silvestrovo so gospa hoteli vse skupaj „žegnati“, češ da jih ne bo „hudič vzev“ ker prehudo delajo.

Po drugih kovačnicah niso razmere nič boljše, kovaški pomočniki organizirajte se!

Cilj našega programa stremi za tem, da se vsi sestavni deli primerno razvijajo in vsopredno napredujejo. Ker le v tem vidimo rešitev našega naroda, da se osamosvoji iz rok vsiljivega tujca in dosledno in povsod zahteva vsak zaveden Slovenec edino le svoje domače izdelke, ter se točno in vedno drži gesla: „Svoji k svojim“. Le en primer. Kolinska kavina primes je izmed vseh tovrstnih izdelkov najboljša, poleg tega pa je tudi edino domače podjetje te vrste na vsem slovanskem jugu. Kar pa je največje važnosti za naš borni narod je to, da podpira s precejšnjimi gmotnimi sredstvi narodne postojanke, posebno pa še prepotrebno šolsko „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Zato priporočamo prav toplo Kolinsko tovarno za kavine primesi v Ljubljani vsem slovenskim rodbinam!

G 43 7 52 2

Sodišče.

Avstrijski oficirji. Pred kratkem je sodnik Pompe v Ljubljani obsodil 2 dami, ker sta protestirali proti neslanim šalam oficirjev na 20 kron globe. Sedaj imamo zopet nov slučaj oficirskega kavalirstva. Nek oficir 27. pešpolka je pustil sad svojega kavalirstva v železniškem vozu. Službujoči sprevodnik ga je prosil naj poravnata stroške za snaženje voza, nakar je pa začel oficir vpiti, da mu bo že pokazal in vložil proti sprevodniku tožbo radi žaljenja časti. Obravnava proti „zločincu“ sprevodniku se je vršila že dvakrat, pa je bila zopet preložena. Radovedni smo, kako bo sedaj „rešena“ čast „razžaljenega“ oficirja. O izidu obravnave bomo obširneje poročali.

—d—

Poslano.*)

Podpisana se najtopleje zahvaljujeva gg. dr. Ivanu Tavčarju in dr. Karel Trillerju za njuno izvrstno zagovarjanje v kazenski zadevi, katero je na ukaz c. kr. deželne vlade v Ljubljani dvignilo proti nama c. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani zaradi pregreška proti § 305. itd. itd., v kateri zadevi se je vršila glavna obravnava dne 17. grudna 1910. pred senatom c. kr. deželnega sodišča. Ker sva bila po njunem krasno vspelem zagovoru oproščena, bodi jima ponovno izrečena srčna hvala!

V Ljubljani, dné 17. grudna 1910.

Ignacij Siard, l. r.

Slavoj Škerlj, l. r.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Listnica uredništva.

Naše pristaše po deželi prosimo, da nam poročajo v list o vsem, kar je za delavstvo važnega. Vsaka še tako neznatna delavska zadeva

Zbirajte za „Narodnega Socijalista“!

se lahko izkoristi v prid našim trpečim delavcem. Delajte, saj delate za svoj stan. Torej vsi na krov.

Listnica upravištva.

Darovalci za „Nar. Soc.“ bodo priobčeni v prihodnji številki. Nabirajte pridno, da bo večje število darovalcev in kronic za našega prvobojevnika in glasnika. Vsak daruj po svojih močeh!

To število smo poslali še na ogled raznim društvom in znanim prišlašem. Ker se pa ne mislimo zastoj mučiti, prosimo vse one, ki so prejeli večje število „Nar. Socijalista“ da nam nemudoma poročajo ali naj jim ga pošiljamo še naprej, ali več, ali manj. Ako ne, ustavimo dopošiljanje. Ker nam je prva številka vzlic veliki nakladi pošla, ter se še vedno po nji vprašuje, naj se nam vrne, kolikor se je ni razprodalo. To velja tudi za to število.

Uredništvo in upravištvo: Nova ulica št. 3 pritličje. Nefrankovana pisma se ne sprejema, na anonimna se ne ozira, rokopisov se ne vrača. — Reklamacije je nasloviti „Narodni Socijalist“ Ljubljana, nefrankovano. Naročnina za dopošiljanje po pošti letno K 240, za pristaše potom organizacij letno K 120. Pol- in četrtletno sorazmerno. Oglase sprejema „Generalna anončna pisarna“ v Ljubljani in upravištvo lista. — Cene oglasov: Štiristopna peti-vrsta a 8 vin. — Pri večkratni objavi primeren popust.

Izdajatelj in lastnik: Kamil Černý. — Odgovorni urednik: Fran Radešček. Tisk J. Blasnika nasl. Ljubljana.

Domača trdka!	Nujna naročila v najkrajšem času! Največja zaloga izgotovljene obleke za gospode, gospe in dečke. G. 41 541 Gričar & Mejač LJUBLJANA, Prešernova ulica. Velika izbira po poljubnem kroju izvršene obleke ∴ iz najrazličnejšega blaga za vsak letni čas. ∴ Za lovce, turiste in potovalce. V zalogi imava tudi najrazličnejše blago ter vsprejemava naročila v izvršitev oblek po izbranem blagu. Nujna naročila v najkrajšem času!	Najnižje cene!
---------------	---	----------------

Premrl & Jančar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.
Opozarjamo na lastno izdelovalnico oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudninskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Barve za šolarje. Velika zaloga zidar-skih čopičev. Strojno olje za vse vrste strojev. Olje proti prahu. Karbolinej, mavec itd. itd.
Skladišče: Dunajska cesta št. 5
Prodajalna: Dunajska cesta 20 nasproti „Figovca“. G 38 2 13 2
Za obilna naročila se priporoča. —
Na drobno. Na debelo.

Češke brikete in kosovni premog, najboljše in najcenejše kurivo za peči, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo zaštoni), priporoča po najnižji ceni **Češko skladišče premoga, Nova ulica 3.**
G 39 3 2

Prva domača trdka.
G 37 1 52 2

Genius:
Odprta { srebrna K 10—
 { zlata 70—
Trojni { srebrna 16—
 { zlata 95—
pokrov

MILKO KRAPEŠ
: LJUBLJANA, Jurčičev trg 3 :

blizu čevlarskega mosta pod Trančo

urar in trgovec z juveli, zlatnino
in srebrnino

priporoča bratom narod. socijalistom svojo **bogato zalogo** najnovejše naročenih predmetov svoje stroke. — Jamstvo za pristnost blaga in natančno izvedbo točno idočih ur najrazličnejših sestavov.

Zahtevajte gratis-franko katalog, kateri izide 15. prosinca 1911!

Damska ura:
Odprta { srebrna K 9—
 { zlata 2250
Trojni { srebrna 14—
 { zlata 34—
pokrov

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

priporoča svojo zalogo najbolj priznanih slamoreznic, mlatilnic, vrtil, čistilnih, strojev za košnjo in obračanje sena, blagajne in motorje. Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico, pluge in brane, peči, štedilnike in poljedelsko orodje, trpežne ročke za prenašanje in prevažanje mleka, traverze, železniške šine, vedno svež cement ter vse ključavničarsko, kovaško, kleparsko, stavbinsko, zidarsko, tesarsko in mizarsko orodje vedno v zalogi. Zlasti opozarjamo cenj. dame na svojo veliko zalogo kuhinjske posode in predmete za gospodarstvo. G 44 8 26 1

VERONIKA KENDA V LJUBLJANI

Dunajska cesta št. 20.

priporoča

G 42 6 52 1

svojo bogato zalogo papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Zaloga raznovrstnih igrač in galanterijskega blaga.

Gg. trgovcem se priporoča k obilnemu nakupu

Josip Rutrle

Německý Brod — Češko

veleobrat

G 40 4 4 2

kamenaste, glinaste, bele in barvane posode, kakor: lonci, kastrole, vrči, koze, krožniki, sklede, igrače, vžigalniki, solnice, umivalniki, masleniki, vodne in kurilne cevi, **šamotova opeka** itd. itd.

Trgovci, naročajte cenike brezplačno in franko.